

STAUROS

Č. 5 marec 2013

Informačný dvojtýždenník gréckokatolíckej farnosti v Bratislave

slovičko o Slove

Drahí bratia a sestry!

Spomínam si na situáciu, ktorá som zažil nedávno. Chcel som sa autobusom dostať na konkrétnu adresu. Mal som v úmysle vystúpiť na danej zastávke, lenže autobus tam nezastavil. Čo sa stalo? Jednoducho som prepočul jednu výzvu: Táto zastávka je na znamenie! Určite túto situáciu poznáte. Autobus zastaví len vtedy, keď dáte znamenie, že chcete vystúpiť. Prečo sú takéto zastávky? Zrejme preto, lebo sú málo využívané.

Tento obraz sa mi vybavil, keď som uvažoval nad obsahom dnešnej nedele. Nachádzame sa v polovici Veľkého pôstu. Každá z piatich nediel tohto obdobia je akousi zastávkou, kde môžeme takpovediac vystúpiť a zamyslieť sa nad tým, prečo vlastne máme tento čas sv. Štyridsiatnice. Ale čo tá dnešná zastávka? Vieme, že táto nedeľa nesie názov Krížupoklonná. Mohli by sme povedať, že táto „zastávka je na znamenie“. Aby sme mohli na tejto zastávke vystúpiť, musíme dať jedno znamenie – pokloniť sa sv. Krížu. Možno tu niekomu napadne: „Čo je to vlastne za evanjelium, čo je to za nedeľu? Ved’ ja som sem prišiel *dobiť batérie*, prišiel som *natankovať*, prišla som sa posilniť do ďalšieho týždňa. A tu k nám prichádza slovo o kríži. Ako mám z toho načerpať?“

Pozrime sa preto bližšie na sv. Kríž. Všetci si pamätáme na spor, ktorý sa dostal pred súd. Išlo v ňom o snahu odstrániť kríže zo škôl. Niektorí rodičia totiž argumentovali tým, že pohľad na kríž a utrpenie môže uškodiť vývinu ich dospievajúcich detí. Viacerí kresťania vtedy prešli do protiútok. Ale s akým postojom? S akým pohľadom na kríž? Kto si zvykol na kríž, len ako na ozdobný predmet, možno nevidí, že kríž bol a má byť aj dnes v skutočnosti provokáciou. Korene tohto postoja nájdeme v starozákonnej knihe *Deuteronomium* v 21. kapitole, kde doslova čítame, že *ten, kto visí na dreve, je prekliaty od Boha*. (por. Dt 21, 23) Bol to najpotupnejší spôsob popravy, ktorí používali okupační Rimania. Ako škandál musela vyznieť veta sv. apoštola Pavla z jeho listu Korint’anom: „*Lebo aj Žida žiadajú znamenia a Gréci hľadajú múdrosť, my však ohlasujeme ukrižovaného Krista*“ a rozvádza to ďalej, „*pre židov pohoršenie, pre pohanov bláznovstvo*.“ (1Kor 1, 22n) Bolo mnoho takých, pred Pánom

Ježišom i po ňom, ktorí si nárokovali titul *mesiáš*. Preto aj v evanjeliu čítame a počúvame, ako od neho žiadajú znamenia, aby potvrdil, že on je *mesiáš*. Mohli by sme povedať, že ten Žid a Grék je obrazne v každom človeku. Ako nás môže toto ohlasovanie Kríža presvedčiť? Ako môže presvedčiť toho Žida a Gréka v nás? Odpoveď nájdeme v ďalšej vete apoštola Pavla „*ale pre povolaných, tak Židov ako Grékov, Krista - Božiu moc a Božiu múdrosť*.“ (1 Kor 1, 24) Odpoveďou je *povolanie*. Boh nás volá k skúsenosti. A kto to môže vedieť lepšie ako sám Pavol. On bol totiž Žid aj Grék v jednej osobe. Ako Žid najprv tiež tvrdo prenasledoval kresťanov. Aj on ako grécky vzdelanec nevedel pochopiť posolstvo o kríži. Jednoducho mu to nešlo do hlavy. Ako je to možné? Večný Boh v slabom ľudskom tele? A potom prišla skúsenosť. Skúsenosť pred mestom Damask. Šavol spadol z koňa. Oslepilo ho svetlo a počul hlas: „Prečo ma prenasleduješ?“ A tu začína zmena. Zo Šavla sa postupne stáva Pavol. Postupne na vlastnej koži spoznáva, že v jeho slabosti sa môže prejaviť Božia sila, že v smrti je ukrytý život. A na toto neprišiel svojím rozumom, toto mu dala skúsenosť s Bohom. Preto hovoríme o tajomstve Kríža. Toto tajomstvo nepochopíme rozumom, ale môžeme s ním mať skúsenosť. Skúsenosť, že ten naoko bezmocný, nám môže byť najväčšou pomocou. Skúsenosť, že s problémami a ťažkosťami je nám darovaná sila. Skúsenosť, že čítaním a počúvaním Božieho slova zrazu dostávame svetlo pre náš život a vieme, aký krok ďalej urobiť.

Preto je uprostred Veľkého pôstu práve *Krížupoklonná nedeľa*. Je to „zastávka na znamenie“ Kríža. Je málo frekventovaná. Vystupuje na nej málo ľudí. Tvrdí sa, že dnešný človek znova objavuje túžbu po náboženských zážitkoch. Ale väčšinou hľadá akési „*wellness náboženstvo*“. Náboženstvo, ktoré na nejaký čas uspokojí moje potreby a moje predstavy. Lenže Boh práve Krížom Ježiša Krista prekrížil tieto naše predstavy. Všetci máme svoj kríž – ťažkosti, problémy. Môžeme ich prehliadnuť. Môžeme sa pokúsiť utekať z reality. Môžeme ich riešiť svojimi silami... Alebo ich môžeme spojiť s Krížom Ježiša Krista. Lebo z Kristovho Kríža vychádza sila a život. A v tomto zmysle môžeme dnes načerpať všetci. V tomto zmysle by som vnímal aj výrok sv. Tomáša Kempenského: „Nes svoj kríž a kríž ponesie teba.“ Kto neskúsi, nepochopí. Ten autobus našej viery bude totiž pokračovať aj ďalej. Len keď využijeme túto „zastávku na znamenie“, môžeme potom hneď pokračovať ďalej. Aby sme o pár týždňov mohli počuť inú vetu: Konečná zastávka – Pascha.

Tretia nedeľa Veľkého pôstu – krížupoklonná.

V polovici veľkopôstneho obdobia Cirkev uctieva svätý kríž a klania sa mu, aby oslávila plody utrpenia. Počas celonočného bdenia tohto dňa po Veľkom slávosloví sa v slávnostnom sprievode vynáša kríž do stredu chrámu a zostáva tam po celý týždeň. V strede chrámu ľudia bozkom vzdávajú úctu svätému Krížu.

Aj v túto nedeľu všetko hovorí o slávnom Kristovom Vzkriesení. Ak sa zahľadáme na východný kríž, nevidíme tu trpiaceho Krista, ale vzkrieseného a osláveného Spasiteľa. Touto nedeľou, ako aj počas dní nasledujúceho celého týždňa, veriaci uctieujú svätý kríž, ktorý sa stal nástrojom vykúpenia, prostriedkom spásy, zbraňou proti peklu.

Ústrednou piesňou tejto nedele je spev *Tvojmu krížu klaniam sa Vládca a tvoje sväté vzkriesenie oslavujeme*. Je to časť modlitby z veľkonočnej utierne *Videli sme Kristovo vzkriesenie...* Je to veľmi starodávna modlitba, lebo už v deviatom storočí tvorí súčasť ako veľkonočnej, tak aj nedeľnej utierne. Nachádza sa aj v najstarších bohoslužobných

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 4. - 10. 3. 2013

Pondelok	17:00 Večiereň s poklonami sv. Efréma Sýrskeho (csl.)
Utorok	17:00 Večiereň s poklonami sv. Efréma Sýrskeho (sl.)
Streda	17:00 <i>Služba preždeosvjaščených darov</i>
Štvrtok	17:00 Večiereň s poklonami sv. Efréma Sýrskeho (sl.)
Piatok	17:00 <i>Liturgia vopred posvätených darov</i>
Sobota	4. zádušná 17:00 † Za zosnulých veriacich našej farnosti, panychída, hramoty Večiereň
Nedeľa	4. Pôstna, 8. hlas 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. Liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. Liturgia (slovenská) 17:00 <i>Sväté tajomstvo pomazania chorých</i>

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 11. - 17. 3. 2013

Pondelok	17:00 Večiereň s poklonami sv. Efréma Sýrskeho (csl.)
Utorok	17:00 Večiereň s poklonami sv. Efréma Sýrskeho (sl.)
Streda	17:00 <i>Služba preždeosvjaščených darov</i>
Štvrtok	17:00 Večiereň s poklonami sv. Efréma Sýrskeho (sl.)
Piatok	17:00 <i>Liturgia vopred posvätených darov</i>
Sobota	Akatistová 16:30 Akatist k Presvätej Bohorodičke 17:00 Na úmysel Večiereň
Nedeľa	5. Pôstna, 1. hlas 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. Liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. Liturgia (slovenská) 17:00 <i>Veľkopôstna večiereň s poklonami sv. Efréma Sýrskeho</i>

OZNAMUJEME

- **Od Krížupoklonnej nedele (3. 3. 13) do konca Veľkého pôstu budeme dodržiavať tzv. aliturgické dni – v pondelky, utorky a štvrtky nebude o 17.00 h. sv. liturgia, ale večiereň!**
- **Sobota, 9. 3. 13** je štvrtá zádušná. Bohoslužobný jazyk bude tentoraz slovenský.
- V **nedeľu, 10. 3. 13** bude po sv. liturgiách zbierka na tzv. Solidárny fond. Vopred ďakujeme za Vaše dary, ktorými podporíte ekonomicky slabšie farnosti našej eparchie.
- V **nedeľu, 10. 3. 13** pozývame sa *spoločný farský obed* po druhej sv. liturgii v blízkej reštaurácii. Po ňom bude nasledovať prednáška v priestoroch biskupského úradu na tému: *Modlitba a pôst*, ktorú si pripraví o. Milan Lach SJ. Záujem nahláste do **stredy, 6. 3. 13**
- V **nedeľu, 10. 3. 13, o 17. 00 h.** budeme vysluhovať sviatosť pomazania chorých. Z technických príčin nemohla byť v zaužívanom termíne na Krížupoklonnú nedeľu.
- V **stredu, 13. 3. 13** bude v **kaplnke Úradu vlády SR** slávená naša služba vopred posvätených darov s obvyklým začiatkom o 16. 00 h. Táto bohoslužba je prístupná verejnosti.
- **Piata pôstna sobota, 16. 3. 2012** nesie názov **Akatistová**. Pred sv. liturgiou sa o 16. 30 začneme modliť Akatist k Presvätej Bohorodičke.
- V **sobotu, 16. 3. 13** sa uskutoční podujatie s názvom **Bratislava za život**. Ide o zhromaždenie a pochod, ktorým môžu ľudia podporiť ochranu života od počatia až po prirodzenú smrť. Zhromaždenie sa začne o 15. 00 h. na Hviezdoslavovom námestí a pochod s cieľom Medická záhrada sa začne o 16. 30 h. Viac informácií na www.bratislavazazivot.sk.

ĎAKUJEME

• Pri zbierke na Charitu sa v nedeľu, 24. 2. 13 vyzbierala suma 607,- €. Okrem toho sa rozhodli prispieť aj organizátori našich plesov sumou 300,- €. Dohromady sme teda poslali na účet Charity do Prešova sumu 907,- €. Vyslovujeme srdečné „Pán Boh odmeň!“

• Ďakujeme za upratovanie chrámu:

Rod. Mojžešovej (23. 2. 13) a rod. Ličkovej a Rimovej (2. 3. 13)

9. 3. 13 upratuje: rod Michalková a Mocková

16. 3. 13 upratujú: rod Kováčová a Vavříková.

Ďakujeme za Vašu službu a zahŕňame do zaambónnej modlitby „*za tých, čo milujú krásu Tvojho domu*“.

LÚČIME SA

• V pondelok, 18. 2. 13 naše farské spoločenstvo opustil p. *Mikuláš Kačúr* (*1920, Miková) Rozlúčili sme sa s ním pohrebným obradom na Ružinovskom cintoríne v pondelok, 25. 2. 13. *Vičnaja pamjat'!*

KONTAKT

V prípade akýchkoľvek otázok alebo zaujímavých podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 02/529 328 56, 0907/387 265,

e-mail: rastislav.cizik@gmail.com

osobne: o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, tel.: 0903/946 717

AK CHCETE PODPORIŤ OPRAVU NÁŠHO CHRÁMU, MÔŽETE TAK UROBIŤ AJ VKLADOM ALEBO PREVODOM NA ÚČET NAŠEJ FARNOSTI:

ČÍSLO ÚČTU: 11472476/0900, SLOVENSKÁ SPORITELŇA, A.S.

SPRÁV PRE ADRESÁTA: OPRAVA CHRÁMU.